

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Spørgsmaalet om at sikre Medhjælper hos en Husbond, der ejer fast Ejendom, Fortrinsret for deres Lønkrav, naar Husbonden maa gaa fra Ejendommen, har flere Gange tidligere været Genstand for Overvejelser paa Rigsdagen.

I et i Rigsdagssamlingen 1896—97 privat fremsat Forslag til Lov om Tillæg til Tyendeloven af 10. Maj 1854 (Rigsdagstidende 1896—97, Tillæg A, Spalte 2415) indeholdtes i § 1 en Bestemmelse om, at Fogden ved Udlæg i fast Ejendom med Tilbehør skulde paase, at Ejerens Tyende først blev fyldestgjort for deres Lønkrav, og at Tyendet, hvis dette ikke skete, skulde kunne søge Fyldestgørelse herfor i det udlagte Gods. Forslaget blev vedtaget af Folketinget i en noget ændret Skikkelse, men dets fortsatte Behandling stændedes derefter i Landstinget.

I den af Tyendekommissionen i 1910 afgivne Betænkning mente Kommissionens 1ste Mindretal at maatte tage Afstand fra den ved det ovennævnte Lovforslag tilsigtede Ordning, medens derimod det af Kommissionens 2det Mindretal udarbejdede Forslag til Lov om Retsforholdet mellem Husbond og Tyende i §§ 32 og 33 indeholdt Bestemmelser, der i alt væsentligt svarede til § 1 i det i 1896—97 fremsatte Lovforslag.

I de Lovforslag vedrørende Forholdet mellem Husbond og Tyende (Medhjælper), som i de følgende Aar fremsattes for Rigsdagen, og som til sidst førte til Vedtagelsen af Lov Nr. 343 af 6. Maj 1921 om Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælper, indeholdtes ikke — ligesaa lidt som i Loven selv — nogen Bestemmelse om Medhjælperens Sikkerhed for sit Lønkrav i Tilfælde af Udlæg hos Husbonden.

Det af Justitsministeren den 22. November 1918 i Folketinget fremsatte Forslag til Lov om Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælper (Rigsdagstidende 1918—19, Tillæg A, Spalte 3125) indeholdt derimod i § 22, 2. Stk. en Bestemmelse om, at den Medhjælperen tillagte Fortrinsret i Husbondens Konkursbo eller Fragaalelsebo ogsaa skulde tilkomme Medhjælperen med Hensyn til Løsøre, som er pantsat som Tilbehør til fast Ejendom. Paa Foranledning af det af Folketinget nedsatte Udvalg udgik Bestem-

melsen imidlertid af Forslaget — navnlig fordi en saadan Bestemmelse mentes at kunne føre til meget komplicerede Forhold — og i Loven af 6. Maj 1921 findes saaledes ingen Bestemmelse herom.

Spørgsmaalet har senest været rejst i Rigsdagssamlingen 1930—31, jfr. Rigsdagstidende, Folketinget, Spalte 786—87.

Ifølge § 9, 1. Stk. i Loven af 1921 kan Medhjælperen, naar Forholdet er indgaaet for et halvt Aar eller længere Tid, efter 3 Maaneders Tjeneste kræve udbetalt den i første Maaned fortjente Løn, efter 4 Maaneder den i anden Maaned fortjente Løn og saa fremdeles, saaledes at Lønnen for de 2 sidst udløbne Maaneder stadig henstaar hos Husbonden indtil Tjenestens lovlige Ophør. Saalænge Husbondens økonomiske Forhold er gode, medfører denne Bestemmelse ingen Ulemper, men hvis Husbonden ikke kan opfylde sine Forpligtelser, udsættes Medhjælperne for at miste deres Tilgodehavende. Bestemmelsen i Konkurslovens § 33 Nr. 2 f, jfr. Loven af 1921 § 22, om Medhjælperens Fortrinsret i Husbondens Konkursbo eller Gældsfragaalelsebo er ikke tilstrækkelig til at hindre dette, dels fordi den som nævnt kun gælder, naar Husbonden gaar fallit, eller Arv og Gæld fragaas i hans Dødsbo, dels fordi Fortrinsretten, naar Husbonden ejer fast Ejendom, ikke hjemler Krav paa Fyldestgørelse i denne forud for Panthavere og Udlægshavere i Ejendommen. Ejheller er de i § 23 i Loven af 1921 indeholdte Bestemmelser om Medhjælperens Ret til i visse Tilfælde uden Opsigelse at ophæve Tjenesteforholdet, saafremt der ikke stilles Sikkerhed for Løn og Kostpenge, tilstrækkelige til at sikre hans Krav.

Denne Ordning har under de for Tiden særlig for Landbruget herskende daarlige økonomiske Forhold, hvor et stort Antal Ejendomme stilles til Tvangsauktion og skifter Ejer, i mange Tilfælde bragt Medhjælperne i en vanskelig Situation. Justitsministeriet maa derfor anse det for paa krævet, at der tilvejebringes Lovregler, der sikrer Medhjælperen ved Landbruget deres Lønkrav ved at give dem Fortrinsret i Husbondens Ejendom i Tilfælde af Retsfølgningsskridt mod Husbonden, og denne Fortrinsret bør efter Ministeriets Formening